

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»**

Кафедра філософії

ФІЛОСОФІЯ

*методичні рекомендації з організації самостійної роботи
для бакалаврів
усіх напрямків підготовки та спеціальностей*

Харків – 2024 рік

Загальні вимоги і методичні вказівки з виконання самостійної роботи

При виконанні самостійної роботи з філософії особливе значення надається незалежності суджень, опрацюванні навчальної та довідкової літератури, першоджерел. Виконана студентом самостійна робота допоможе оцінити рівень знань, отриманий студентом в процесі вивчення курсу філософії. Якість самостійної роботи оцінюється, перш за все, з того, наскільки правильно і точно студент дає відповідь на поставлене питання.

Метою самостійної роботи є:

- придбання студентом НТУ «ХПІ» вміння самостійного вивчення курсу «Філософія», що включає засвоєння матеріалу навчальної та довідкової літератури з філософії різних шкіл, напрямків, типів раціональності й ірраціональності, що надає можливість вільного вибору акцентів при викладі матеріалу і виразу симпатій до тих чи інших філософських напрямків;
- вироблення здатності працювати з першоджерелами, в якій слід уникати прямого конспектування тексту, рекомендується зосередити увагу на «цитованні» і «коментуванні»;
- оволодіння філософською термінологією та категоріями, які використовуються при розгляді теми;
- систематизація та викладення отриманих знань у відповідності з логікою обраної теми.

Написання самостійної роботи будується таким чином, щоб студент послідовно опанував навички самостійної дослідницької діяльності та вміння оперувати науковою інформацією.

Тема самостійної роботи обирається згідно зацікавлень студента. При виконанні самостійної роботи студент має право висвітлювати обрану тему на основі будь-якого методологічного підходу, представленого в сучасній науці.

У роботі необхідно відобразити:

- знання основних моментів обраної теми, суті викладеного матеріалу;
- вміння висвітлити проблему конкретно і чітко;
- здатність зробити висновки з аналізу проблеми, розкрити значення цього аналізу для суспільного розвитку.

Процедура роботи над темами самостійної роботи

Після вибору студентом теми самостійної роботи необхідно знайти наукову літературу за обраною темою. Список рекомендованої літератури наведено нижче. При необхідності Ви можете звернутися до бібліотеки НТУ «ХП» (та інших наукових бібліотек), а також знайти літературу на наукових ресурсах глобальній мережі Інтернет.

Вивчаючи літературу, слід фіксувати власні думки, складати конспекти того, що прочитали і формулювати тези самостійної роботи. У процесі написання самостійної роботи студент має використати кілька найменувань навчальної та наукової літератури, слід також користуватися допоміжною літературою: словниками та хрестоматіями.

Після накопичення достатнього матеріалу, можна приступати до його осмислення і систематизації. Студент, спираючись на накопичений матеріал, повинен висловити свій інтерес до обраної теми.

Після осмислення і систематизації літератури, студент може приступити до наукової обробки матеріалу і складання відповіді на питання самостійної роботи.

Тематика самостійних робіт

1. Загальна характеристика філософської думки Стародавнього Сходу.
2. Антична натурфілософія. Атомізм.
3. Проблема людини у вченні Сократа та її подальша трансформація в античній філософії.
4. Ідеалізм Платона та його розвиток в античній філософії
5. Філософія Аристотеля та її значення
6. Основні риси та етапи розвитку середньовічної філософії
7. Філософія Фоми Аквінського
8. Натурфілософська проблематика часів Відродження (М. Копернік, Дж. Бруно, Г. Галілей та ін.)
9. Гуманізм епохи Відродження та сучасність.
10. Особливості філософії Нового часу.
11. Емпіризм Ф. Бекона та його еволюція у Новий час
12. Метод і система філософії Р. Декарта
13. Основні ідеї епохи Просвітництва та їх значення
14. Загальні особливості та основні досягнення німецької класичної філософії.
15. Теорія пізнання І. Канта
16. Етичне вчення І. Канта

17. Діалектика Г. Гегеля
18. Зміст та особливості філософії марксизму
19. Некласична філософія в Західній Європі в ХІХ ст.
20. Основні риси і напрямки сучасної філософії Заходу.
21. Основні ідеї і особливості антропологічної філософії в ХХ-ХХІ ст.
22. Філософія науки у ХХ-ХХІ ст.
23. Особливості релігійної філософії ХХ ст.
24. Проблема ірраціонального у філософії ХХ–ХХІ ст. (психоаналіз, екзистенціалізм, герменевтика та ін.).
25. Філософія постмодернізму.
26. Соціально-філософські концепції ХХ-ХХІ ст.
27. Національні особливості філософії України.
28. Філософія Г.С. Сковороди.
29. Філософія України в ХІХ ст.
30. Філософія України в ХХ-ХХІ ст.

Рекомендована література

1. Вступ до філософії : навч.-метод. посіб. / Владленова І.В.; Годзь Н.Б.; Городиська О.М. та ін.; за ред. Городиської О.М.; Дольської О.О. Х. : НТУ «ХП», 2018.
<https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/44a02c5e-6363-4c1c-9af9-15d3242db29f/content>
2. Дольська О. О. Філософія сучасного суспільства : навч.-метод. Посібник. Харків : НТУ «ХП», 2012.
<https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/8074a3de-3dfe-4b3b-a1b8-2c2cfc8e89bb/content>
3. Городиська О.М., Дольська О.О., Мелякова Ю.В. Проблема людини у вимірах філософського аналізу : текст лекції. Х. : НТУ «ХП», 2008.
<https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/f3c7873f-09d4-4369-b33c-307810eb04d7/content>
4. Філософія : навч. посібник / Ю. М. Вільчинський, Л. В. Северин-Мрачковська, О. Б. Гаєвська та ін. Київ : КНЕУ, 2019.
<https://ir.kneu.edu.ua/handle/2010/32404>
5. Філософія : підручник / В.С. Бліхар, М.М. Цимбалюк, Н.В. Гайворонюк та ін. Ужгород : Вид-во УжНУ «Говерла», 2021.
<http://library.megu.edu.ua:8180/jspui/handle/123456789/3354>
6. Литвинчук О.В., Муляр В.І. Філософія : навч. посібник. Житомир : Житомирська політехніка, 2021. <http://eztuir.ztu.edu.ua/123456789/7969>

7. Філософія в короткому викладі : [навч. посіб.] / В. Е. Кирильчук, О. О. Решетов, З. В. Стежко, Г. П. Стежко. Кропивницький : [Імекс-ЛТД], 2020. <https://dspace.kntu.kr.ua/handle/123456789/10464>
8. Філософія: теоретичний курс: навчальний посібник для студентів закладів вищої освіти/за ред. Я.В. Шрамка. Кривий Ріг : Криворізький державний педагогічний університет, 2021. <http://elibrary.kdpu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/4392>
9. Вступ до філософії: Конспект лекцій; навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра за всіма освітніми програмами всіх спеціальностей / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад. : Новіков Б.В., Богачев Р.М., Муратова І.А., Бабіна С.І., Костроміна Г.М., Пенюк В.Б., Руденко Т.П., Самарський А.Ю. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/48432>
10. Дольська О. О., Годзь Н.Б., Городиська О.М., Дишкант Т.М., Тагліна Ю.С. Багатовимірність людини та культури у сучасних філософських ландшафтах. Монографія. Харків, 2021. <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/4bc545a1-a0d0-4efd-96f0-83261cba5f9d/content>
11. Освітньо-педагогічні напрями в сучасній західноєвропейській філософії: навч.-метод. посіб. / О.О. Дольська, О.А. Гончаренко, О.М. Городиська. Харків: Видавець Іванченко І.С., 2023. 225 с. <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/6eef4177-1e80-45f6-8369-cf6d82dd94a4/content>
12. Історія філософії. Проблема людини та її меж. Вступ до філософської антропології як метаантропології : навч. посіб. зі слов. / Н. Хамітов, Л. Гармаш, С. Крилова ; під ред. д-ра філос. наук, проф. Н. Хамітова; НАН України, Ін-т філософії ім. Г. С. Сковороди, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. Київ: КНТ, 2016. <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/ukr0011170>
13. Філософія: словник термінів та персоналій / В. С. Бліхар, М. А. Козловець, Л. В. Горохова, В. В. Федоренко, В. О. Федоренко. Київ: КВІЦ, 2020. <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/3551>
14. Україно-англійський словник філософських термінів / В. О. Ананьїн та ін.; за ред. О. О. Пучкова. Київ : ІСЗЗІ КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021. <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/58363>
15. Геращенко Т. Г. Практикум з історії філософії : навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2019. <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/8330>

Список загальнодоступних інтернет-ресурсів

- ✓ Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого <http://nlu.org.ua>
- ✓ Державна науково-педагогічна бібліотека України імені
- ✓ В.О.Сухомлинського <http://dnpb.gov.ua/ua/>
- ✓ Наукова бібліотека імені Михайла Максимовича
<http://www.library.univ.kiev.ua/ukr>
- ✓ Наукова бібліотека Українського державного університету
- ✓ імені Михайла Драгоманова <http://lib.npu.edu.ua>
- ✓ Наукова бібліотека Національного університету
- ✓ «Києво-Могилянська академія» <http://www.library.ukma.edu.ua>
- ✓ Львівська обласна універсальна наукова бібліотека <http://lounb.org.ua>
- ✓ Одеська національна наукова бібліотека <http://odnb.odessa.ua>
- ✓ Дніпровська обласна універсальна наукова бібліотека імені
- ✓ Первоучителів слов'янських Кирила і Мефодія <https://www.libr.dp.ua>
- ✓ Електронна бібліотека філософії <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/>
- ✓ Філософська навчальна література online <https://pidruchniki.com/filosofiya/>